

Донецький національний університет імені Василя Стуса
Юридичний факультет
Кафедра господарського та адміністративного права

СИЛАБУС
навчальної дисципліни «АДМІНІСТРАТИВНЕ СУДОЧИНСТВО»

Кількість кредитів ECTS	4,5 кредити ECTS
Період викладання	4 рік навчання, 7 семестр
Рівень вищої освіти	Перший
Спеціальність	081 ПРАВО (081 LAW)
Галузь знань	08 ПРАВО
Освітня програма	ПРАВО (LAW)
Викладач-розробник	Краковська Анжеліка Євгеніївна, к.ю.н., доцент, доцент кафедри господарського та адміністративного права
Профайл викладачів курсу	Анжеліка КРАКОВСЬКА http://rang.donnu.edu.ua/?pg=kt&nu=117#search https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&view_op=list_works&gmla=AJsN-F7U4P1J7pS34amTEqjB1-0ao1gmm_J9tlOMCEEQV9bMA-0MAWcb6aU-bjcI1gKJ1oNibpHhN19hk-XHj-TqwGEmzQCcLFqF-f9KN8leMyG4KhOX4SwAiodCwwznAtlKYRvHr qdC&user=eziHgN8AAAAJ / Анжеліка Краковська/ANZHELKA KRAKOVSKA Олег СУШКО https://scholar.google.com/citations?user=LHmkd74AAAAJ&hl=uk
Доступ до матеріалів курсу	портал юридичного факультету (https://dnu.sharepoint.com/portals/law/SitePages/%D0%94%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D1%88%D0%BD%D1%8F.aspx)
Контактна інформація	angel@donnu.edu.ua (Краковська А.Є.) o.sushko@donnu.edu.ua (Сушко О.О.)

АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ

ОК23 Навчальна дисципліна «Адміністративне судочинство» охоплює своїм змістом одну з основних галузей процесуального права. Вона є дисципліною професійної та практичної підготовки і відіграє важливу роль у всебічній, фундаментальній підготовці правника. Разом з іншими освітніми компонентами формує результати навчання та компетентності правників відповідно до змісту освітньої програми 081 «Право» (081 «Law»), НРК та Стандарту.

ОК23 заснована на сучасному розумінні сутності основних понять та вивченні таких питань як: основні поняття, завдання, принципи та джерела адміністративного судочинства; юрисдикція адміністративних судів; учасники судового процесу; склад суду та відводи; докази та доказування; адміністративний позов; відкриття провадження у справі; процесуальні строки; розгляд справи по суті; судові рішення; особливості позовного провадження в окремих категоріях адміністративних справ; перегляд судових рішень; виконання судових рішень тощо. Цей курс передбачає використання міждисциплінарного підходу до його вивчення.

Мета вивчення навчальної дисципліни:

формування компетентностей, необхідних для розуміння механізму правового регулювання суспільних відносин у галузі адміністративного судочинства, розуміння предметної області та професійної діяльності у вказаній сфері, здатності, керуючись принципом верховенства права, професійно застосовувати на практиці здобуті загальнотеоретичні та практичні юридичні знання та навички.

Набуті результати навчання та компетентності формують у здобувача здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин, принципів і правових інститутів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов (ІК).

За результатами вивчення дисципліни слід очікувати формування та розвиток у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей та результатів навчання:

Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі правничої діяльності
Загальні компетентності	ЗК-3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК-6. Здатність використовувати інформаційних та комунікаційних технологій.
Спеціальні (фахові компетентності)	СК-7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право. СК-8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини. СК-15. Здатність до самостійної підготовки проєктів актів правозастосування.
Результати навчання	
РН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел. РН 5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю. РН 6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему. РН 8. Застосовувати інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права. РН 11. Мати базові навички риторики. РН 12. Доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло. РН 16. Використовувати комп'ютерні програми, необхідні у правничій діяльності. РН 17. Працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди. РН 21. Готувати проєкти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку, зробленого у різних правових ситуаціях.	

Взаємозв'язок із іншими навчальними дисциплінами

Для вивчення навчальної дисципліни «Адміністративне судочинство» здобувач повинен набути знання і навички з наступних навчальних дисциплін: «Теорія держави і права», «Конституційне право», «Судові та правоохоронні органи», ІТЮД, «Адміністративне право», «Цивільний процес» тощо. Основні положення навчальної дисципліни будуть застосовуватися при вивченні наступних навчальних дисциплін «Господарсько-процесуальне право», «Фінансове право», «Аграрне право» тощо, а також є складовою атестації (екзамену за спеціальністю).

Організація та оцінювання навчання визначені «Порядком оцінювання знань здобувачів вищої освіти у Донецькому національному університеті імені Василя Стуса» та «Положенням про організацію освітньої діяльності у Донецькому національному університеті імені Василя Стуса». При викладанні адміністративного судочинства використовуються методи та форми: усного та письмового опитування, дискусії, робота в групах, експрес-контроль та тестування (в тому числі на платформі Moodle), презентації, розв'язання практичних завдань/задач/ситуацій, модульні контрольні роботи та інші основні методи та форми поточного контролю, а також підсумкового контролю (екзамен тощо). Форми поточних і підсумкових контролів спрямовані на здобуття та засвоєння фундаментальних наукових знань щодо сучасних питань адміністративного судочинства.

Форми оцінювання результатів навчання

Загальна *підсумкова* оцінка у сьомому (осінньому) семестрі з навчальної дисципліни визначається як сума балів, отриманих за результати поточного контролю знань та за виконання завдань, що виносяться на підсумковий контроль.

Максимальна кількість балів складає **100 балів**, з яких: *поточний контроль* – **60 балів** отримується під час семестру та *підсумковий контроль* (екзамен та/або інші альтернативні форми) – **40 балів** отримується в день екзамену або під час виконання альтернативного виду роботи підсумкового контролю.

Загальна кількість балів за *поточний* контроль у сьомому (осінньому) семестрі не може перевищувати **60** балів. Ця оцінка складається на основі суми балів поточного контролю в семестрі, з яких здобувач

денної форми навчання може набрати:

- за роботу на практичних заняттях (організаційно-навчальна робота) – максимум **28** балів (14 практичних занять, 1 практичне заняття = 2 бали; без врахування трьох практичних, на яких вхідний контроль, МК 1 та МК2);
- вхідний контроль – **4** бали;
- за самостійну роботу здобувачів вищої освіти – максимум **17** балів;
- за модульну контрольну роботу – максимум **11** балів (МК1 – 5 балів, МК2 – 4 бали та МКР3 – 2 бали);

заочної форми навчання може набрати:

- за роботу на практичних заняттях (організаційно-навчальна робота) – максимум **20** балів (5 практичних занять, 1 практичне заняття = 4 бали);
- за самостійну роботу здобувачів вищої освіти – максимум **29** балів;
- за модульну контрольну роботу – максимум **11** балів (МК1 – 5 балів, МК2 – 4 бали та МКР3 – 2 бали).

Всі види робіт мають виконуватись здобувачем самостійно та вчасно із дотриманням встановлених у календарному плані часових меж. Відпрацювання пропущеного заняття (крім останнього практичного заняття)

допускається протягом двох наступних тижнів після пропущеного заняття (за наявності поважної причини) шляхом надсилання виконаних завдань на корпоративну пошту викладача та проходження тестів до відповідного практичного заняття/теми на платформі Moodle. Здобувачі, які навчаються за індивідуальним графіком повинні здавати завдання відповідно до узгодженого графіку очно, або за допомогою Outlook, Moodle. Здобувачі, які навчаються за індивідуальним графіком можуть відвідувати пари за вільним графіком, але повинні повністю виконати обсяг практичних завдань з навчальної дисципліни.

У випадку порушення термінів виконання робіт здобувачем – підсумкова оцінка може бути знижена викладачем на 20% за кожний повний тиждень прострочення.

Оцінки за виконані завдання НЕ зараховуються у випадку відходу/порушення здобувачами вищої освіти від норм **добročесності** (<https://cutt.ly/wa1fgU1>) (в тому числі різні види плагиату, відсутності посилань на джерела інформації, несамотійне виконання завдань, викладення недостовірної інформації тощо) без права відпрацювання.

Підсумкове оцінювання засвоєння навчального матеріалу дисципліни може визначатися без проведення екзамену як інтегрована оцінка засвоєння всіх змістовних модулів з урахуванням додаткових форм навчальної діяльності ЗВО, а саме: участі в роботі конференцій, підготовці та опублікуванні наукових праць, участі в професійних конкурсах тощо. ЗВО, який набрав протягом семестру 60 і більше балів (за поточну та підсумкову творчу роботу), має можливість:

не складати екзамен і отримати набрану кількість балів як підсумкову оцінку безпосередньо в день екзамену;

складати екзамен з метою підвищення свого рейтингу за умови скасування балів за підсумкову творчу роботу.

ЗВО, який набрав протягом семестру менше 60 балів, зобов'язаний скласти обов'язкові форми поточного та підсумкового контролю.

Підсумковий контроль у цьому семестрі - екзамен/наукова робота ЗВО тощо. Екзамен не є обов'язковою формою підсумкового контролю; він може бути однією з альтернативних форм підсумкового контролю.

Відповідно до Положення про робочу програму початкової дисципліни (наказ №494/05 від 28.12.2019), за умови виконання всіх інших видів контролю знань здобувачів освіти з даної дисципліни протягом всього навчального семестру вчасно та на високі позитивні оцінки, до підсумкового контролю, може бути віднесено:

опублікування статті у фаховому науковому виданні/ВСНТ в межах дисципліни «Адміністративне право» (1 стаття = **40/20 балів**) в поточному навчальному році під керівництвом викладача ОК23;

та/або **опублікування тез доповіді на міжнародній науково-практичній конференції** за тематикою дисципліни в поточному семестрі (1 тези = 20 балів)¹;

та/або **призове місце на II етапі Всеукраїнського конкурсу наукових робіт** за тематикою дисципліни в поточному семестрі (1 місце – 40 балів, 2/3 місце – 30/20 балів) або на I етапі (університетський рівень) конкурсу наукових робіт за тематикою дисципліни в поточному семестрі (1 місце - 30 балів, 2/3 місце – 20/10 балів);

та/або **тестування** на платформі (як правило, MOODLE) – на **10 або 20 балів** (по 20/40 тестів на 20/40 хвилин);

та/або **екзамен**, який може містити чотири складові, які оцінюються від 0 до 40 балів (**1 елемент = 10 балів**)².

Таким чином, підсумковий контроль оцінюється **тах у 40 балів** і на вибір здобувача вищої освіти може мати одну або декілька із запропонованих форм, які погоджуються і обираються здобувачем разом із лектором на початку навчального процесу з дисципліни у відповідному семестрі.

Бали, отримані здобувачем вищої освіти за поточний (тах 60 балів) та підсумковий (тах 40 балів) контроль підсумовуються, вносяться до відомості і на їх основі виставляється загальна підсумкова оцінка знань. Таким чином, **максимально здобувач вищої освіти може набрати 100 балів**.

Приклад екзаменаційного білету

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1

1. Тести (10 тестів, з можливістю використання платформи Moodle).
2. Теоретичне питання.
3. Теоретичне питання.
4. Кейс.

¹ **Наукові фахові видання**

<https://mon.gov.ua/nauka/nauka-2/atestatsiya-kadriv-vishchoi-kvalifikatsii/naukovi-fakhovi-vidannya> (станом на квітень 2025 року)

Вимоги до оформлення статей. Декілька прикладів.

<https://jpchdnu.donnu.edu.ua/index>

<http://www.lsei.org.ua/index.php/vimogi-do-oformlennya>

<http://www.lawbulletin.oduvs.od.ua/>

<https://science.donnu.edu.ua/uk/vidannya/visnik/>

Вимоги до оформлення тез доповідей. Кілька прикладів з прикладів.

<https://dnu.sharepoint.com/portals/law/Lists/List5/DispForm.aspx?ID=165&Source=https%3A%2F%2Fdnu.sharepoint.com%2Fportals%2Fflaw%2Fsitepages%2F%25D0%2594%25D0%25BE%25D0%25BC%25D0%25B0%25D1%2588%25D0%25BD%25D1%258F.aspx&ContentTypeld=0x0104005F6B808B2156BA4B9A600DC77FA367C4>

<https://dnu.sharepoint.com/portals/law/Lists/List5/DispForm.aspx?ID=162&Source=https%3A%2F%2Fdnu.sharepoint.com%2Fportals%2Fflaw%2Fsitepages%2F%25D0%2594%25D0%25BE%25D0%25BC%25D0%25B0%25D1%2588%25D0%25BD%25D1%258F.aspx&ContentTypeld=0x0104005F6B808B2156BA4B9A600DC77FA367C4>

² Можуть бути й інші види альтернативного підсумкового контролю, заздалегідь узгоджені з викладачем-лектором.

Оцінювання організаційно-навчальної роботи в аудиторії відбувається наступним шляхом:

• **Виконання експрес-опитування на платформі Moodle** – на кожному практичному занятті виконується тестування – 10 тестів на 10 хвилин, за які разом можна отримати **1 бал максимум** (1 правильно вирішений тест оцінюється у 0,1 бала).

• **Усного опитування/виконання завдань** – кожна правильна відповідь надає можливість отримати **1 бал максимум**:

1) у **1 бал** оцінюється правильна, цілісна, логічна та обґрунтована усна/письмова відповідь, що містить аргументацію, аналітичні міркування та демонструє критичне мислення здобувача;

2) у **0,75 бали** оцінюється правильна, логічна та частково обґрунтована усна/письмова відповідь з недостатніми аргументацію та аналітичними міркуваннями;

3) у **0,5 бали** оцінюється частково правильна, нецілісна, фрагментарна, недостатньо аргументована усна/письмова відповідь;

4) у **0-0,25 балу** оцінюється неправильна усна/письмова відповідь або відповідь, що містить грубі помилки, демонструє незнання і нерозуміння навчального матеріалу, відсутність вміння обґрунтувати свою думку або відсутність відповіді.

• **Розв'язання задач/ситуацій/складання правозастосовчих документів** - кожна вірно розв'язана задача/ситуація/складений документ(и) надає можливість отримати **1 бал максимум**:

1) у **1 бал** оцінюється вірно розв'язана задача/ситуація/складений документ(и), що містить логічні послідовність дій та висновки;

2) у **0,75 бала** оцінюється частково вірно розв'язана задача/ситуація/складений документ, що містить логічну послідовність дій, висновки;

3) у **0,5 бала** оцінюється задача/ситуація/складений документ(и), що розв'язані/складені з помилками та/або не містить висновків;

4) у **0-0,25 бала** оцінюється задача/ситуація/складений документ(и), що розв'язані невірно та/або містить сумнівні висновки, або відсутність відповіді/складені не вірно або не складені.

• **Презентація**, як додаткова можливість отримати бали, має бути на проблемні та/або практичні питання – відповідно до змістовної наповненості та доцільності використання спеціальних ефектів, надає можливість отримати **5 балів максимум**.

Оцінювання модульних контрольних робіт передбачає вирішення тестових завдань за відповідними темами на платформі Moodle:

МКР1 (теми 1-5) – 50 тестів на 50 хвилин – максимум можна отримати 5 балів (1 тест = 0,1 бала)

МКР2 (теми 6-9) – 40 тестів на 40 хвилин – максимум можна отримати 4

бали (1 тест = 0,1 бала)

МКРЗ (теми 10-11) – 20 тестів на 20 хвилин – максимум можна отримати 2

бали (1 тест = 0,1 бала)

*Неправильний вибір варіанту відповіді оцінюється у 0 балів.

Організація навчання за дисципліною відбувається в наступних форматах:

- 1) аудиторні заняття (лекції, практичні заняття);
- 2) самостійна робота здобувача під керівництвом викладача (завдання розміщені на порталі);
- 3) експрес-опитування, модульні контрольні роботи, за необхідності поточний/підсумковий контроль (з використанням платформи Moodle).

Аудиторні заняття реалізуються відповідно до наступного календарного плану викладання дисципліни, конкретні дати відповідають розкладу занять і графіку навчального процесу:

Календарний план викладання дисципліни «АДМІНІСТРАТИВНЕ СУДОЧИНСТВО»

Денна форма навчання

Тиждень	Тема	Форма проведення заняття / СРС	Завдання для практичних занять / СР (матеріали містяться на порталі ЮФ у папці дисципліни та/або на платформі Moodle)	Кількість годин		Мах кількість балів	
				Ауд	СР	ПЗ	СР
Змістовний модуль 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДОЧИНСТВА							
1 тиждень	Тема 1. Адміністративне судочинство: основні поняття, завдання, принципи та джерела	Л		2			
		ПЗ 1	Вхідний контроль	2		4	
2 тиждень	Тема 2. Юрисдикція адміністративних судів	Л		2			
		ПЗ 2	Тема 1. Файл на порталі	2	4	2	
3 тиждень	Тема 2. Продовження	Л		2			
		ПЗ 3	Тема 2/1. Файл на порталі	2	4	2	
4 тиждень	Тема 3. Учасники судового процесу. Склад суду та відводи	Л		2			
		ПЗ4	Тема 2/2. Файл на порталі	2	4	2	
5 тиждень	Тема 3. Продовження	Л		2			
		ПЗ 5	Тема 3/1 Файл на порталі	2	4	2	
6 тиждень	Тема 4. Докази та доказування	Л		2			
		ПЗ 6	Тема 3/2. Файл на порталі	2	4	2	
7 тиждень	Тема 5. Процесуальні строки. Судові виклики. Судові витрати	Л		2			
		ПЗ 7	Тема 4. Файл на порталі	2	4	2	

			СР (змістовний модуль 1)				5
Змістовний модуль 2. ПОЗОВНЕ ПРОВАДЖЕННЯ							
8 тиждень	Тема 6. Адміністративний позов. Відкриття провадження у справі	Л		2			
		ПЗ 8	Тема 5. Файл на порталі	2	4	2	
9 тиждень	Тема 6. Продовження	Л		2			
		ПЗ 9	МК 1 (Теми 1-5)	2	4	5	
10 тиждень	Тема 7. Розгляд справи по суті. Зупинення і закриття провадження у справі. Залишення позову без розгляду.	Л		2			
		ПЗ 10	Тема 6. Файл на порталі	2	4	2	
11 тиждень	Тема 8. Судові рішення	Л		2			
		ПЗ 11	Тема 7. Файл на порталі	2	4	2	
12 тиждень	Тема 9. Особливості позовного провадження в окремих категоріях адміністративних справ	Л		2			
		ПЗ 12	Тема 8. Файл на порталі	2	4	2	
13 тиждень	Тема 9. Продовження	Л		2			
		ПЗ 13	Тема 9/1. Файл на порталі	2	4	2	
			СР (змістовний модуль 2)				4

Змістовний модуль 3. ПЕРЕГЛЯД ТА ВИКОНАННЯ СУДОВИХ РІШЕНЬ							
14 тиждень	Тема 10. Перегляд судових рішень	Л		2			
		ПЗ 14	Тема 9/2. Файл на порталі	2	4	2	
15 тиждень	Тема 10. Продовження	Л		2			
		ПЗ 15	МК 2 (Теми 6-9)	2	4	4	
16 тиждень	Тема 11. Виконання судових рішень в адміністративних справах	Л		2			
		ПЗ 16	Тема 10. Файл на порталі	2	4	2	
17 тиждень	Тема 11. Продовження	Л		2			
		ПЗ 17	Тема 11. Файл на порталі	2	4	2	
			МК 3 (Теми 10-11)		3	2	
			СР (змістовний модуль 3)				2
			СР (наукова складова, теми 1-11)				мах 6
ВСЬОГО:							
годин	Лекцій ПЗ СР			34 34	67		
балів	ПЗ Вх. к МК 1,2,3 СР					28 4 11	17
	Підсумковий контроль					40	

Заочна форма навчання

Тиждень /за розкладом	Тема	Форма проведення заняття / СРС	Завдання для практичних занять / СР (матеріали містяться на порталі ЮФ у папці дисципліни та/або на платформі Moodle)	Кількість годин		Мах кількість балів	
				Ауд	СР	ПЗ	СР
Змістовний модуль 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДОЧИНСТВА							
	Тема 1. Адміністративне судочинство: основні поняття, завдання, принципи та джерела	Л		1	10		
	Тема 2. Юрисдикція адміністративних судів	Л		2	11		
		ПЗ 1	Вхідний контроль			2	
			Тема 1. Файл на порталі	2		2	
	Тема 3. Учасники судового процесу. Склад суду та відводи	Л		2	10		
	Тема 4. Докази та доказування	Л		1	10		
		ПЗ 2	Тема 2 та 3. Файл на порталі	2		4	
	Тема 5. Процесуальні строки. Судові виклики. Судові витрати	Л		1	10		
Змістовний модуль 2. ПОЗОВНЕ ПРОВАДЖЕННЯ							
	Тема 6. Адміністративний позов. Відкриття провадження у справі	Л		1	10		
		ПЗ 3	Теми 4 та 5. Файл на порталі	2		4	
	Тема 7. Розгляд справи по суті. Зупинення і закриття провадження у справі. Залишення позову без розгляду	Л		1	10		
	Тема 8. Судові рішення	Л		1	10		
		ПЗ 4	Теми 6 та 7. Файл на порталі	2		4	
	Тема 9. Особливості позовного провадження в окремих категоріях адміністративних справ	Л		2	10		

Змістовний модуль 3. ПЕРЕГЛЯД ТА ВИКОНАННЯ СУДОВИХ РІШЕНЬ							
	Тема 10. Перегляд судових рішень	Л		1	10		
	Тема 11. Виконання судових рішень в адміністративних справах	Л		1	10		
		ПЗ 5	Теми 8 та 9. Файл на порталі	2		4	
			МК 1 (Теми 1-5)			5	
			МК 2 (Теми 6-9)			4	
			МК 3 (Теми 10-11)			2	
			СР (змістовний модуль 1)				10
			СР (змістовний модуль 2)				8
			СР (змістовний модуль 3)				4
			СР (наукова складова, теми 1-11)				мах 7
ВСЬОГО:							
годин	Лекцій			14			
	ПЗ			10			
	СР				111		
балів	ПЗ (разом з вх. к)					20	
	МК 1,2,3					11	
	СР					29	
	Підсумковий контроль					40	

*Зазначено лише тижні. Дата та час проведення заняття визначаються відповідно до розкладу навчальних занять

**Лекції проводяться у відповідності з Робочою програмою дисципліни/Силабусом; завдання для СР та практичних занять передбачені в документах для СРС та файлах до практичних занять і розміщені на порталі юридичного факультету у відповідній папці.

Схема оцінювання результатів навчальних досягнень

За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
67-74	D	задовільно	
60-66	E		
0-59	FX	незадовільно	не зараховано

Орієнтовні питання до екзамену з дисципліни «Адміністративне судочинство»

1. Призначення Кодексу адміністративного судочинства України та його структура.
2. Основні поняття КАС України. Новели КАС.
3. Критерії, за яким суд оцінює правомірність рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень.
4. Завдання та основні засади (принципи) адміністративного судочинства.
5. Вплив принципу офіційного з'ясування всіх обставин справи на принцип змагальності в адміністративному судочинстві.
6. Вплив принципу офіційного з'ясування всіх обставин справи на принцип диспозитивності в адміністративному судочинстві.
7. Право на звернення до суду та способи судового захисту.
8. Джерела права, які застосовуються судом.
9. Предметна юрисдикція адміністративних судів.
10. Інстанційна та територіальна юрисдикція адміністративних судів.
11. Юрисдикція адміністративних судів та наслідки її недотримання.
12. Адміністративні суди.
13. Склад суду за КАС України.
14. Відводи за КАС України.
15. Учасники судового процесу.
16. Учасники справи та їх адміністративна процесуальна правосуб'єктність.
17. Сторони в адміністративному судочинстві та їх характеристика.
18. Треті особи в адміністративному судочинстві.
19. Процесуальне правонаступництво.
20. Представники за КАС України.
21. Інші учасники судового процесу за КАС України.
22. Докази та доказування в адміністративному судочинстві, основні положення про докази.
23. Показання свідків, письмові докази, речові докази, електронні докази.
24. Висновок експерта та експерта в галузі права.
25. Забезпечення доказів.
26. Процесуальні строки за КАС України.
27. Судові виклики та повідомлення.
28. Судові витрати.
29. Забезпечення позову в адміністративному судочинстві.
30. Заходи процесуального примусу.
31. Письмові заяви учасників справи.
32. Відкриття провадження у справі.

33. Підготовче провадження.
34. Відмова позивача від позову. Примирення сторін.
35. Загальні положення розгляду справи по суті.
36. Зупинення та закриття провадження у справі. Залишення позову без розгляду.
37. Судові рішення.
38. Розгляд справи за правила спрощеного позовного провадження.
39. Особливості провадження окремих категорій складних справ.
40. Особливості провадження окремих категорій термінових адміністративних справ.
41. Розгляд типових та зразкових справ, їх особливості.
42. Розгляд адміністративних справ у порядку загального та спрощеного провадження.
43. Перегляд судового рішення.
44. Апеляційне провадження.
45. Апеляційна скарга.
46. Відкриття апеляційного провадження.
47. Апеляційний розгляд.
48. Касаційне провадження.
49. Касаційна скарга.
50. Відкриття касаційного провадження.
51. Касаційний розгляд.
52. Перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами.
53. Процесуальні питання, пов'язані з виконанням судових рішень в адміністративних справах.
54. Звернення судового рішення до виконання.
55. Судовий контроль за виконанням судового рішення.

Список рекомендованих джерел

Основна література

1. Адміністративне судочинство України: питання теорії і практики (з нагоди 20-річчя ухвалення Кодексу адміністративного судочинства України): монографія /редколег.: М.І. Смокович (голова), О.Р. Радишевська, В.М. Кравчук, Н.В. Богашева. Київ: Компанія ВАФТЕ, 2025. 626 с. URL: https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/rizne/Monograf_Admin_sud_vo.pdf
2. Адміністративне судочинство: підручник /за заг.ред. Н.Писаренко. Київ: К.І.С., 2024. 336 с.
3. Адміністративно-судове процесуальне право України: підручник / за заг. ред. проф. Д.В. Лученка. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2024. 696 с. URL: https://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/20250/3/p_ASPPU-2024.pdf
4. Смокович М.І., Бевзенко В.М. Адміністративний процес України: теорія, практика: підручник. За.ред. д-ра юрид.наук, проф. Бевзенка Володимира. Пер. з нім. і адапт. Рижкова Геннадія. Видання четверте, змінене, доповнене і перероблене. Київ: ВД «Дакор», 2024. 1224 с.

Допоміжна література

1. Адміністративна процедура. Навчальний посібник. За заг.ред. І.В.Бойко. Видавництво «Право», 2019. 206 с.
2. Адміністративне право України (у схемах та коментарях): навч. посібник /за ред. Р.С. Мельника: 3-є видання, переробл. і допов. Київ: Юрінком Інтер, 2024. 412 с.
3. Адміністративне право: навч. посіб. для здобувачів вищ. освіти / Ю. П. Битяк, І. М. Балакарева, М. І. Белікова та ін.; за заг. ред. В. М. Гаращука, Р. В. Шаповала. Вид. 7-ме, допов. та перероб. з опорою на законодавство станом на 1 трав. 2023 р. Харків: Право, 2023. 238 с.
4. Адміністративне судочинство. Посібник для підготовки до ЗНО. За заг.ред Н.Б. Писаренко. Видавництво Право, 2019. 190 с.
5. Аналіз стану здійснення правосуддя адміністративними судами у 2024 році. URL: https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/rizne/Analiz_KAS_2024.pdf.
6. Берназюк Я. Вплив Закону України «Про адміністративну процедуру» на практику адміністративних судів. Національна школа суддів України. 22.02.2024. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/2024_prezent/administrative_procedure_bernaziuk.pdf.
7. Берназюк Ян. Дискреційні повноваження у світлі нового Закону України «Про адміністративну процедуру». Національна школа суддів України.

07.10.2024.

URL:

https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/2024_present/99-%20administrative_procedure_discretion.pdf.

8. Гембара Г.І. Спрошене позовне провадження в адміністративному судочинстві України: дис. ... д-ра філософії в галузі знань 081 «Право» / Львівський національний університет імені Івана Франка. Львів, 2025. 265 с.

9. Гордєєв В.В. Юридичні факти в адміністративному судочинстві України: дис.... д-ра юрид. наук: 12.00.07 / Запорізький національний університет. Запоріжжя, 2021. 423 с.

10. Гришук А.Б., Ярема О.Г. Принципи європейського адміністративного судочинства. Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. 2023. № 3. С. 68–75.

11. Дайджест судової практики Верховного Суду у справах, пов'язаних з війною. Рішення, внесені до ЄДРСР, з лютого 2022 року по вересень 2024 року. Київ, 2024. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/ogliady/Daigest_sud_prakt_VS_spravi_vijna.pdf

12. Докази і доказування в адміністративному судочинстві: основні поняття інституту доказів, види доказів в адміністративному судочинстві, особливості засобів доказування, порівняння з іншими видами судочинства, актуальна судова практика / Під заг. ред. Петкова В. П. – Київ. ВД «Професіонал», 2024. – 368 с.

13. ДСТУ ISO/IEC 27032:2024 Інформаційні технології. Методи захисту. Настанови щодо кібербезпеки (ISO/IEC 27032:2023, IDT). URL: https://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=112376.

14. Європейська комісія «За демократію через право» (Венеційська комісія). Проміжний висновок № 803/2015 щодо запропонованих змін до Конституції України в частині правосуддя від 24.07.2015. URL: https://old.vkksu.gov.ua/userfiles/doc/promi_visnovok.pdf.

15. Європейська комісія «За демократію через право» (Венеційська комісія). Висновок щодо проєкту змін до Конституції України в частині правосуддя, затвердженого Конституційною комісією 04.09.2015. URL: <https://old.vkksu.gov.ua/userfiles/doc/visnovok%2026.pdf>.

16. Загальне адміністративне право: підручник / за загальною редакцією Р. С. Мельника. Видання друге. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2023. 690 с. URL:

<https://drive.google.com/file/d/16pB1CqRkpkATGbWmpbiG5mEB0qEMFpOm/view>

17. Задирака Н.Ю., Герасименко Є.С. Адміністративне судочинство в питаннях та відповідях. Навч. посібник. Видавництво «Дакор», 2019. 224 с.

18. Збірник правових позицій Верховного Суду щодо захисту соціальних прав; упоряд.: М.І. Смокович, А.І. Рибачук, В.М. Кравчук; відп. за вип.: Н.Л. Богданюк, В.Л. Котвицький, О.І. Ткаченко та ін.; Верховний Суд. Харків: Право, 2023. 168 с.

19. Звіт судів першої інстанції про розгляд справ у порядку адміністративного судочинства за 2024 рік. URL: https://court.gov.ua/inshe/sudova_statystyka/zvit_dsau_2024

20. Кодекс адміністративного судочинства Німеччини від 21.01.1960. URL: <https://www.gesetze-im-internet.de/vwgo/>.

21. Краковська А.Є. Правове регулювання діяльності органів податкового контролю в сучасних умовах. *Академічні візії*. 2025. № 40. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/1714>. <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/1714/1594>.

22. Краковська А.Є., Буравська А. А. Питання правового регулювання адміністративних процедур у сфері національної безпеки та оборони. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. № 10. С. 249 – 252.

23. Краковська А.Є., Євтушенко Д.О. Закон України «Про очищення влади» в розрізі дотримання прав публічних службовців. *Електронне наукове фахове видання «Юридичний науковий електронний журнал»*. 2022. № 11. р. С. 448-451. URL: http://lsej.org.ua/11_2022/11_2022.pdf. DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2022-11/108>

24. Краковська А.Є., Ковальчук Л.В. Окремі проблеми дотримання правил етичної поведінки особами, уповноваженими на здійснення функцій місцевого самоврядування (посадовими особами органів місцевого самоврядування). *Соціологія права*. 2024. Випуск 3-4 (48-49). С. 91 – 97. URL: <http://soclaw.idpnan.kyiv.ua/archive/2024/3-4/18.pdf>.

25. Науково-практичний коментар до Закону України «Про адміністративну процедуру» /авт.колектив: Андрійко О.Ф., Бевзенко В.М. та ін.; за заг.ред. Тимощука В.П. Київ, 2023. 545 с. URL: https://adminprocedure.org.ua/assets/docs/lap_commentary_web.pdf.

26. Новації Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування» від 2 травня 2023 року. Коментарі та порівняльний аналіз. Посібник. URL: <https://nads.gov.ua/storage/app/sites/5/DIYALNIST/UPRAVLINJA%20PERSONALOM/Po-sibnyk%20sluzhba%20v%20oms.pdf>.

27. Постанови Пленуму Верховного Суду в адміністративному судочинстві. 8-ме вид., допов. і перероб. / Упорядники: Вереша Р.В., Карпунцов В.В. Київ: Алерта, 2025. 594 с.

28. Столітній А.В., Шмаленя С.В. Кодекс адміністративного судочинства України з постатейними матеріалами практики Європейського суду з прав людини, Конституційного Суду України та Верховного Суду. Станом на 19.12.2024: наук.-практ. посіб. / уклад.: А. В. Столітній, С. В. Шмаленя; Київ: Видавництво «Норма права», 2025. 1604 с.

29. Тимощук В., Бойко І., Школик А., Школьний Є. Закон «Про адміністративну процедуру»: загальні прозорі правила взаємодії між державою та громадянами й бізнесом. Посібник для публічних службовців. Київ, 2024. URL: https://adminprocedure.org.ua/assets/docs/LAP_Handbook.pdf

30. Oleh Prudyvus, Viktor Koshchynets, Oleksandr Basai, Nataliia Nestor, Anzhelika Krakovska. The Independence of Judges as a Criterion for Assessing the Efficiency of Court Activities In the Conditions of the Reform of the Judicial System of Ukraine. Journal of Legal, Ethical and Regulatory Issues. Volume 23, Issue 4, 2020. (Scopus). URL:<https://www.abacademies.org/articles/the-independence-of-judges-as-a-criterion-for-assessing-the-efficiency-of-court-activities-in-the-conditions-of-the-reform-of-the-9464.html>.

Основні нормативно-правові акти

1. Кодекс адміністративного судочинства України: Кодекс України від 6 липня 2005 р. URL: № 2747– IV // <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Кодекс України від 7 грудня 1984 р. № 8073– X. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>.
3. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. Відомості Верховної Ради України. 1996. №30. Ст. 141. Офіційний вісник України. 2011. № 10. Ст. 446.
4. Про адміністративні послуги: Закон України від 06.09.2012 № 5203 – VI. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/5203-17>.
5. Про адміністративну процедуру: Закон України від 17.02.2022 № 2073-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2073-20#Text>
6. Про валюту і валютні операції: Закон України від 21.06.2018 № 2473-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19>.
7. Про введення воєнного стану в Україні: Указ Президента України від 24.02.2022 № 64/2022. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/642022-41397>.
8. Про виконавче провадження: Закон України від 02.06.2016 № 1404-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1404-19#Text>.
9. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23.02.2006 № 3477-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15>.
10. Про військовий обов'язок і військову службу: Закон України від 25 березня 1992 р. № 2232– XII. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2232-12>.
11. Про гарантії держави щодо виконання судових рішень: Закон України від 05.06.2012 № 4901-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4901-17>.
12. Про дерадянізацію законодавства України: Закон України від 21.04.2022 № 2215-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2215-20#Text>.
13. Про Державний бюджет України на 2025 рік: Закон України від 19.11.2024 № 4059-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4059-20#Text>
14. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text>.

15. Про доступ до правосуддя в умовах пандемії гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2): рішення Вищої ради правосуддя від 26.03.2020 № 880/0/15-20. URL: <https://hcj.gov.ua/doc/doc/6776>.
16. Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13.01.2011 № 2939- VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text>.
17. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування: Закон України від 09.07.2003 № 1058-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1058-15#Text>.
18. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>
19. Про засади запобігання і протидії дискримінації в Україні: Закон України від 06.09.2012 № 5207-VI. Офіційний вісник України. 2012. № 76. Ст. 3071.
20. Про затвердження Інструкції з організації примусового виконання рішень: наказ Міністерства юстиції України від 02.04.2012 № 512/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0489-12#Text> .
21. Про затвердження плану заходів з виконання рекомендацій Європейської Комісії, представлених у Звіті про прогрес України в рамках Пакета розширення Європейського Союзу 2024 року: розпорядження Кабінету Міністрів України від 28.03.2025 № 300-р URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/300-2025-p#Text>.
22. Про медіа: Закон України від 13.12.2022 № 2849-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2849-20#Text>
23. Про національну безпеку України: Закон України від 21.06.2018 № 2469-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2018. № 31. С. 5. Ст. 241.
24. Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану: Закон України від 15.03.2022 № 2136-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-20#Text>.
25. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12.05.2015 № 389- VIII. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>.
26. Про правотворчу діяльність: Закон України від 24.08.2023 № 3354-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3354-20#Text>
27. Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом: Закон України від 16.09.2014 № 1678-VII. Відомості Верховної Ради України. 2014. № 40. Ст. 2021.
28. Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України від 07.06.2001 № 2493-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2493-14#Text>
29. Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей: Закон України від 20.12.1991 № 2011-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2011-12#Text>. 513. Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту: Закон України від 22.10.1993 № 3551-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3551-12#Text>.

30. Про судовий збір: Закон України від 08.07.2011 № 3674-VI. URL: [https:// zakon.rada.gov.ua/laws/show/3674-17#Text](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3674-17#Text).

31. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17.03.2011 № 3166– VI. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3166-17>.

32. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 № 1402-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text> та інші.

Інформаційні ресурси в Інтернет

Верховий Суд <https://supreme.court.gov.ua/supreme/>
Верховна Рада України <http://rada.gov.ua/>
Верховний Суд. База правових позицій <https://lpd.court.gov.ua/>
Вища рада правосуддя <https://hcj.gov.ua/>
Державна судова адміністрація України <https://dsa.court.gov.ua/dsa/>
Єдиний державний реєстр судових рішень <https://reyestr.court.gov.ua/>
Касаційний адміністративний суд
https://supreme.court.gov.ua/supreme/pro_sud/kas_adm/
Конституційний Суд України <https://ccu.gov.ua/index.php>
Наукові фахові видання <https://mon.gov.ua/nauka/nauka-2/atestatsiya-kadri-vishchoi-kvalifikatsii/naukovi-fakhovi-vidannya>
Національна школа суддів України <https://nsj.gov.ua/>
Національний репозиторій академічних текстів <https://nrat.ukrintei.ua/>
Про адміністративну процедуру <https://adminprocedure.org.ua/>
Рішення щодо України, винесені Європейським судом з прав людини
<https://minjust.gov.ua/m/rishennya-schodo-ukraini-vineseni-evropeyskim-sudom-z-prav-lyudini>

Викладач:

**Доцент кафедри господарського та адміністративного права,
к.ю.н., доцент**

Анжеліка КРАКОВСЬКА

**Доцент кафедри господарського та адміністративного права,
д.ф.п.,**

Олег СУШКО

Погоджено:

**Декан юридичного факультету,
д.ю.н., професор**

Ірина КОВАЛЬ

Завідувач кафедри господарського та адміністративного права, д.ю.н., доцент

Ліна ДОРОШЕНКО

**Гарант освітньої програми
к.ю.н., доцент**

Елла ПИСАРЄВА

Рекомендовано рішенням кафедри господарського та адміністративного права,
протокол № 1_від 27 серпня 2025 року.